



FOR 2006-12-01 nr 1331: Forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane (landtransportforskriften).

[Utskriftsvennlig versjon](#)

DATO: FOR-2006-12-01-1331
DEPARTEMENT: JD (Justis- og politidepartementet)
AVD/DIR: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
PUBLISERT: I 2006 hefte 14
IKRAFTTREDELSE: 2007-01-01
SIST-ENDRET:
ENDRER: FOR-2002-11-11-1264
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: [LOV-2002-06-14-20-§43](#), [FOR-2003-09-01-1161](#)

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdato.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20061201-1331.html>

INNHOLD

[Forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane \(landtransportforskriften\).](#)

[Kapittel 1 - Innledende bestemmelser](#)

[§ 1-1. Formål](#)

[§ 1-2. Virkeområde](#)

[§ 1-3. Pliktsubjekt](#)

[§ 1-4. Definisjoner og forklaringer](#)

[Kapittel 2 - Generelle krav knyttet til landtransport av farlig gods](#)

[§ 2-1. Alminnelig aktsomhetskrav](#)

[§ 2-2. Plikt til å avvise godset](#)

[§ 2-3. Opphold under transporten](#)

[§ 2-4. Varsling og rapportering av uhell](#)

[§ 2-5. Tilsyn ved fylling og tømning](#)

[§ 2-6. Transport i henhold til FNs anbefalinger](#)

[§ 2-7. Opplysninger i transportdokumentet](#)

[Kapittel 3 - Gjennomføring av transport av farlig gods på veg og jernbane](#)

[§ 3-1. Krav til eier og bruker av kjøretøy, jernbanevogn og materiell etc.](#)

[§ 3-2. Krav til fører](#)

[§ 3-3. Transport av farlig avfall](#)

[§ 3-4. Transport av tom, ikke rengjort tank eller beholder](#)

[§ 3-5. Transport på buss](#)

[§ 3-6. Transport med jord- eller skogbrukstraktorer](#)

[§ 3-7. Fylling og tømning på kjøretøy](#)

[Kapittel 4 - Spesielle bestemmelser for tank, utstyr og beholder](#)

[§ 4-1. Krav til system og utstyr på tankkjøretøy for gass-/dampretur](#)

[§ 4-2. Ombygging av tankkjøretøy](#)

[§ 4-3. Krav til sikkerhetsventil på gasstanker](#)

[§ 4-4. Utvidet brukstid for emballasje og IBCer for enkelte etsende stoffer](#)

[Kapittel 5 - godkjenning og kontroll](#)

[§ 5-1. Krav om dokumentasjon ved godkjenning](#)

[§ 5-2. Godkjenning og kontroll av tank](#)

[§ 5-3. Godkjenning i forhold til kjøretøytekniske krav](#)

[Kapittel 6 - Særskilte bestemmelser om nasjonal transport av eksplosiv vare](#)

[§ 6-1. Særskilte emballasje- og merkekrav](#)

[§ 6-2. Unntak fra del 4 i ADR om emballasje](#)

[§ 6-3. Samemballering](#)

[§ 6-4. Samlasting](#)

[§ 6-5. Lossing og avhenting](#)

[§ 6-6. Eksplosivkjøretøy på verksted](#)

[§ 6-7. Tilsyn med kjøretøy](#)

[§ 6-8. Største tillatte mengde på EX/II transportenhet](#)

[§ 6-9. Transport av håndvåpenammunisjon ved flytting](#)

[Kapittel 7 - Krav om sikkerhetsrådgiver](#)

[§ 7-1. Virksomheter som skal ha sikkerhetsrådgiver](#)

[§ 7-2. Eksamen og eksamensadministrator](#)

[§ 7-3. Godkjenning av kursarrangør](#)

[§ 7-4. Kompetansebevis for sikkerhetsrådgiver](#)

[Kapittel 8 - ADR-kompetansebevis](#)

[§ 8-1. Krav om ADR-kompetansebevis](#)

[§ 8-2. Opplæring av førere som skal erverve ADR-kompetansebevis](#)

[§ 8-3. Prøve for erverv av ADR-kompetansebevis](#)

[§ 8-4. Utstedelse av ADR-kompetansebevis](#)

[§ 8-5. Godkjenning av og krav til kursarrangør](#)

[§ 8-6. Krav til instruktør](#)

[Kapittel 9 - Spesielle bestemmelser for Forsvaret](#)

[§ 9-1. Føreropplæring for personer i Forsvaret](#)

[§ 9-2. Årlig ADR-godkjenning av Forsvarets kjøretøy](#)

[§ 9-3. Reserve drivstoffbeholdere på Forsvarets kjøretøy](#)

[Kapittel 10 - Overgangsbestemmelser](#)

[§ 10-1. Generelle overgangsbestemmelser](#)

[§ 10-2. Overgangsbestemmelse for tankkjøretøyer](#)

[§ 10-3. Slamsugere](#)

[§ 10-4. Ammoniakktanker på traktorer eller traktortilhengere](#)

[§ 10-5. Gassbeholdere](#)

[§ 10-6. Eksplosivkjøretøyer](#)

[Kapittel 11 - Avsluttende bestemmelser](#)

[§ 11-1. Tilsyns- og kontrollmyndighet](#)

[§ 11-2. Gebyr](#)

[§ 11-3. Klage](#)

[§ 11-4. Reaksjonsmidler](#)

[§ 11-5. Fravik](#)

[§ 11-6. Ikrafttredelse](#)

Forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane (landtransportforskriften).

Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 1. desember 2006 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 43 bokstav d, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161. Jf. EØS-avtalen vedlegg VII nr. 1a (direktiv 92/51/EF), vedlegg XIII nr. 13a (direktiv 96/35/EF), nr. 17d (direktiv 95/50/EF), nr. 17e (direktiv 94/55/EF) og nr. 42b (direktiv 96/49/EF).

Kapittel 1 - Innledende bestemmelser

§ 1-1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre at all landtransport av farlig gods skjer på en slik måte at risikoen for skade på liv, helse, miljø og materielle verdier er redusert til et nivå som med rimelighet kan oppnås.

§ 1-2. Virkeområde

Forskriften gjelder all landtransport av farlig gods.

Med unntak av § 2-1, § 2-4 og § 6-1 gjelder ikke forskriften for landtransport av farlig gods:

- a) Innenfor et lukket område når hele transporten foregår inne på området.
- b) Med jord- og/eller skogbrukstraktorer, til bruk i egen jord- eller skogbruksvirksomhet. § 3-6 og § 10-4 gjelder i tillegg for nevnte traktorer.
- c) På mobile maskiner.
- d) Klassifisert som eksplosiv vare, underlagt militær kommando.
- e) For politiets transport ved utøvelse av tjenesten.
- f) For tollvesenets transport ved utøvelse av tjenesten.

Bestemmelsene i ADR bilag A og B samt RID om transport av farlig gods gjelder som forskrift.

Nasjonal veg- og jernbanetransport av farlig gods skal skje i samsvar med denne forskrift.

Internasjonal vegtransport av farlig gods skal skje i samsvar med den til enhver tid gjeldende utgave av ADR. Internasjonal jernbanetransport av farlig gods skal skje i samsvar med den til enhver tid gjeldende utgave av RID.

§ 1-3. Pliktsubjekt

Enhver person eller virksomhet, som kommer i befatning med landtransport av farlig gods, samt kursarrangør, instruktør og eksamensadministrator som omfattes av forskriften plikter å følge denne.

§ 1-4. Definisjoner og forklaringer

I forskriften skal følgende uttrykk forstås slik:

ADR - den til enhver tid gjeldende utgave av den europeiske avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods, inngått i Genève den 30. september 1957, med bilag A og B.

DSB - Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Eier av et transportmiddel - menes i denne forskrift, også den som leier, leaser eller kjøper det på avbetaling med forbehold om eiendomsrett for selger.

Eksamensadministrator - organ utpekt for å administrere ordningen med eksamen for sikkerhetsrådgivere og for å oppnå ADR-kompetansebevis og å godkjenne kursarrangører for sikkerhetsrådgiver.

Farlig gods - varer som er klassifisert som farlig gods i henhold til bestemmelsene i ADR og RID.

FNs anbefaling - de til enhver tid gjeldende rekommandasjoner fra de Forente Nasjoner om transport av farlig gods slik det fremkommer i dokument ST/SG/AC.10/1.

Internasjonal transport - landtransport som innebærer minst én grensepassering, inn eller ut av Norge.

Kjøretøy - innretning med motor bestemt for bruk på veg, helt eller delvis oppbygget med minst fire hjul og konstruert for en største hastighet på over 25 km/t, og tilhenger til slike. Som kjøretøy regnes ikke skinnegående kjøretøy, jordbruks- og skogbrukstraktorer samt mobile maskiner.

Lukket område - menes i denne forskriften, et område bestående av en eller flere sammenhengende eiendommer som er stengt for alminnelig trafikk med motorvogn.

Motorvogn - innretning, drevet frem med motor, som er bestemt til å kjøre på bakken uten skinner.

Nasjonal transport - landtransport som utelukkende foregår innenfor Norges grenser.

RID - den til enhver tid gjeldende utgave av det internasjonale reglement for transport av farlig gods på jernbane, finnes som bilag 1 til vedlegg B i konvensjonen om internasjonal jernbanetransport (COTIF).

Transport underlagt militær kommando - transport som utføres på Forsvarets egne kjøretøyer, kjøretøyer som er rekvirert, innleiet eller leaset av Forsvaret og hvor fører er militær eller sivilt ansatt i Forsvaret, samt kjøretøyer i militær kolonne eller hvor det medfølger en militær vognkommandør.

Kapittel 2 - Generelle krav knyttet til landtransport av farlig gods

§ 2-1. Alminnelig aktsomhetskrav

Enhver som har befattning med landtransport av farlig gods plikter å vise alminnelig aktsomhet og opptre på en slik måte at skade på liv, helse, miljø eller materielle verdier forebygges.

Før enhver landtransport tar til skal godset være forsvarlig emballert og merket. Det materiell som benyttes under transporten skal være i slik stand at en forsvarlig gjennomføring av transporten kan skje.

Under transporten må de nødvendige forholdsregler tas slik at transporten kan foregå og godset avleveres på en sikker og forsvarlig måte.

Farlig gods må ikke overlates til noen som åpenbart mangler kunnskap eller ikke har materiell for forsvarlig gjennomføring av transporten.

§ 2-2. Plikt til å avvise godset

Enhver som mottar farlig gods for transport plikter å avvise godset dersom:

- a) Det er åpenbart at godset ikke er emballert i henhold til forskriften.
- b) Emballasjen har synlige skader som vil kunne innvirke på sikkerheten under transporten.
- c) Godset ikke er forskriftsmessig merket.
- d) De nødvendige dokumenter for gjennomføringen av transporten mangler.

§ 2-3. Opphold under transporten

Kommunens brannvesen skal varsles når et kjøretøy lastet med farlig gods utover mengdene i ADR 1.1.3.6 eller en jernbanevogn med farlig gods får et opphold på mer enn 12 timer.

Når farlig gods får et opphold på 72 timer eller mer kommer bestemmelser om oppbevaring til anvendelse.

Kjøretøy, traktorer og traktortilhengere med farlig gods skal ikke parkeres i boligområde eller annet sted hvor tredjeperson vanligvis oppholder seg.

§ 2-4. Varsling og rapportering av uhell

Ved uhell hvor det har oppstått lekkasje eller brann, det er fare for lekkasje, eller det er skade på kjøretøy, jernbanevogn, tank, emballasje mv. som har ført til lekkasje, brann eller fare for lekkasje må fører av kjøretøy og togfører/leder umiddelbart sørge for å varsle brannvesenets nødalarmeringssentral.

Virksomheten skal rapportere om uhell som skjer i forbindelse med enhver aktivitet med transport av farlig gods, innen 8 dager. Det skal også rapporteres om hendelser hvor lekkasje ikke har funnet sted. Standard uhellsskjema skal fylles ut og sendes sentral tilsynsmyndighet. Dersom farlig gods i klasse 7, radioaktivt materiale, er involvert i uhellet skal slik rapport også sendes Statens Strålevern.

§ 2-5. Tilsyn ved fylling og tømning

Tank, bulkkjøretøy, bulkjernbanevogn og bulkcontainer skal holdes under konstant tilsyn under fylling og tømning. Tilsyn skal utføres av føreren med mindre annet er avtalt med mottaker eller

leverandør.

§ 2-6. *Transport i henhold til FNs anbefalinger*

DSB tillater at transporter gjennomføres i samsvar med bestemmelser oppført i FNs anbefalinger, selv om disse bestemmelsene ennå ikke er tatt inn i ADR/RID.

Transportene skal gjennomføres i samsvar med betingelsene som er gitt i ovennevnte FNs anbefaling og de øvrige relevante bestemmelser i ADR/RID.

§ 2-7. *Opplysninger i transportdokumentet*

Ved nasjonal transport skal transportdokumentet være på norsk, svensk eller dansk.

Ved transport fra én avsender til en rekke mottagere langs en fastsatt kjørerute behøver ikke navn og adresse på alle mottagerne føres inn i transportdokumentet. Ved slike transporter er det tilstrekkelig at transportdokumentet påføres teksten « Detaljdistribusjon ».

Kapittel 3 - Gjennomføring av transport av farlig gods på veg og jernbane

§ 3-1. *Krav til eier og bruker av kjøretøy, jernbanevogn og materiell etc.*

Eier og bruker av kjøretøy, jernbanevogn eller materiell skal sørge for at det er i slik stand og har slikt utstyr at transporten kan gjennomføres i samsvar med forskriften.

Eier og bruker av kjøretøy som transporterer farlig gods skal sørge for at kjøretøyet har gyldig godkjenningssattest når dette kreves i forskriften samt forsikre seg om at fører har gyldig ADR-kompetansebevis når dette kreves i forskriften.

Eier og bruker av tanker, tankcontainere, beholdere og IBCer skal sørge for at disse blir fremstilt til periodisk kontroll i henhold til kravene i ADR/RID.

§ 3-2. *Krav til fører*

Fører av kjøretøy skal forsikre seg om at kjøretøyet er forsynt med faresedler og annen merking i henhold til ADR, samt at utstyr nevnt i § 3-1 første ledd medbringes under transporten.

Før fylling av tankkjøretøy og ved levering fra tank, skal føreren forsikre seg om at det fylles og leveres riktig produkt og mengde.

Etter fylling eller tømning av tank, skal føreren kontrollere at alle slanger er frakoblet og at alle åpninger er lukket.

Øvelseskjøring med transport av farlig gods er ikke tillatt.

§ 3-3. *Transport av farlig avfall*

Ved nasjonal landtransport av inntil 500 kg netto farlig gods, pr. transportenhet/jernbanevogn, klassifisert som farlig avfall i henhold til avfallsforskriften¹ gjelder kun bestemmelsene i ADR og RID om krav til UN-godkjent emballasje, godkjent tank, merking, samemballering, og transportdokument. Ved mengder over 500 kg netto farlig gods gjelder bestemmelsene i ADR og RID.

Ved innsamling av flytende farlig avfall levert i kanner, bokser, eller lignende, kan det benyttes UN-godkjent fat av stål, aluminium eller plast med avtagbar topp eller stive IBCer og storemballasjer av stål, aluminium eller plast som ytteremballasje.

Farlig avfall som inngår i henteordning fra husholdninger kan også transporteres i spesielle kasser med sikret lokk. Slike kasser kan alternativt merkes « Farlig avfall ». Kravene i ADR til samemballering trenger ikke være oppfylt dersom det er truffet tilstrekkelige tiltak som hindrer farlige reaksjoner.

Deklarasjonsskjema i henhold til avfallsforskriften kan benyttes som transportdokument.

¹ Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).

§ 3-4. *Transport av tom, ikke rengjort tank eller beholder*

Tomme, ikke rengjorte tanker eller andre beholdere kan transporteres i forbindelse med kontroll,

reparasjon eller destruksjon, selv om datoen for periodisk kontroll er utløpt.

Tankkjøretøy som brukes på flyplasser kan flyttes mellom flyplasser, kjøres til og fra verksted og prøvekjøres dersom:

- a) tankkjøretøyet er merket med oransje skilt og faresedler i henhold til ADR 5.3.
- b) tankkjøretøyet ikke inneholder mer enn 1000 liter drivstoff.

§ 3-5. Transport på buss

I buss som frakter passasjerer er det ikke tillatt å transportere farlig gods av transportkategori 0, 1 eller 2. Av transportkategori 3 og 4 kan det transporteres totalt inntil 25 kg brutto farlig gods.

Unntatt fra forbudet er følgende:

- a) Fyrverkeri, engangsbeholdere med gass, gasslightere og aerosolbeholdere i transportkategori 1 og 2. Annet farlig gods av klasse 2-9 med netto masse inntil 1 kg.
- b) Inntil 25 liter bensin som transporteres i eget rom atskilt fra passasjerene.
- c) Inntil 11 kg propan som transporteres i eget rom atskilt fra passasjerene.
- d) Farlig gods i klasse 2-9 som transporteres i lasterommet på kombinerte busser.

§ 3-6. Transport med jord- eller skogbrukstraktorer

I egen jord- og/eller skogbruksvirksomhet, ved transport i tank med jord- eller skogbrukstraktorer med eller uten tilhenger, skal bestemmelsene i ADR om brannsløkningsmateriell, krav om nasjonal godkjenningssattest for kjøretøy, skriftlige instruksjoner, merking, tanker og utstyr, og for tanktilhengere krav til elektrisk utstyr, gjelde tilsvarende.

Utenfor egen jord- og/eller skogbruksvirksomhet, ved transport av farlig gods med jord- eller skogbrukstraktorer med eller uten tilhenger, gjelder bestemmelsene i forskriften om ADR-kompetansebevis i tillegg til det som fremkommer av første ledd.

§ 3-7. Fylling og tømning på kjøretøy

Det er ikke tillatt å fylle eller tømme farlig gods i emballasje inklusive IBCer, MEGCer eller tankcontainere som står på et kjøretøy.

Kapittel 4 - Spesielle bestemmelser for tank, utstyr og beholder

§ 4-1. Krav til system og utstyr på tankkjøretøy for gass-/dampretur

System og utstyr for gass-/dampretur fra tank skal tilfredsstillende følgende krav:

- a) styringen av kippventilene må være slik at det bare er mulig å åpne kippventilen til det rommet som skal fylles/tømmes. Bunnventilen skal være sperret, slik at den ikke kan åpnes før kippventilen har åpnet.
- b) rørsystemet med eventuelle kanaler må kunne dreneres fullstendig.

§ 4-2. Ombygging av tankkjøretøy

Dersom en tank flyttes fra et understell til et annet skal understellet tilfredsstillende kravene i ADR del 9 i 2005-utgaven eller senere utgaver.

§ 4-3. Krav til sikkerhetsventil på gasstanker

Tank beskrevet i ADR/RID kapittel 6.8 for transport av gasser av klassifikasjonskode F1, TF1, F2, TF2, F4, TFC1 og TFC2 skal være utstyrt med sikkerhetsventil eller sikkerhetsventiler med et samlet fritt utløpstverrsnitt ved ventilsetene på minst 20 cm² pr. 30 m³ (eller del av dette) av tankens volum. Alternativt kan sikkerhetsventilens kapasitet være i samsvar med FNs anbefaling for transport av farlig gods, kapittel 6.7.

§ 4-4. Utvidet brukstid for emballasje og IBCer for enkelte etsende stoffer

Emballasje som bare benyttes til transport av UN 3412 maursyre ≤ 85%, kan brukes i inntil 10

år fra produksjonsdato, dersom den brukes i et kontrollert retursystem.

PE-IBCer (31H1) som kun benyttes til transport av følgende stoffer i klasse 8: UN 3412 maursyre $\leq 85\%$, UN 1824 natriumhydroksid $\leq 52\%$ i vannløsning, UN 2672 ammoniakkløsning $\leq 25\%$, UN 1791 natriumhypokloritt $\leq 15\%$, samt UN 1789 saltsyre og som brukes i et kontrollert retursystem, kan benyttes i inntil 7,5 år fra produksjonsdato. Det forutsettes at kontroller som beskrevet i ADR/RID 6.5.4.4 gjennomføres årlig for IBCer som er eldre enn 5 år. Det skal opprettes loggbok for den enkelte IBC som inngår i et slikt system. Loggboken skal opprettes i forbindelse med første gangs kontroll i henhold til 6.5.4.4.3.

Kapittel 5 - godkjenning og kontroll

§ 5-1. Krav om dokumentasjon ved godkjenning

Den som søker om godkjenning i henhold til forskriften skal gi de opplysninger samt fremlegge den dokumentasjon som er nødvendig for å kunne vurdere om godkjenningen skal gis.

Søknad om godkjenning kan avslås dersom nødvendig dokumentasjon ikke fremlegges.

§ 5-2. Godkjenning og kontroll av tank

Typegodkjenning, konstruksjonskontroll, fabrikkasjonskontroll og ekstraordinær kontroll av tank, skal utføres av uavhengig organ utpekt av DSB.

Den som utfører periodisk kontroll av tank, skal være godkjent av DSB eller av den DSB har utpekt.

Utpekt organ og den som utfører kontroll, skal være kvalifisert og ha tilfredsstillende system for kvalitetsstyring.

§ 5-3. Godkjenning i forhold til kjøretøytekniske krav

Statens vegvesen skal foreta godkjenning, periodisk kontroll og annen kontroll i forhold til de kjøretøytekniske krav som fremgår av ADR del 9.

Ved bruktimport av tankkjøretøy skal det dokumenteres, av uavhengig organ anerkjent av DSB, at tanken oppfyller kravene i ADR.

Den som utfører kontroll og godkjenning skal være kvalifisert.

Kapittel 6 - Særskilte bestemmelser om nasjonal transport av eksplosiv vare

§ 6-1. Særskilte emballasje- og merkekrav

På anleggsområder kan eksplosiv vare transporteres uavhengig av kravene til typegodkjent emballasje i ADR. Ved slik transport er det tilstrekkelig å merke emballasjen med passende fareseddel nr. 1, 1.4 eller 1.5.

Ved transport av eksplosiv vare som er fritatt fra ADR og RID i henhold til 1.1.3.1 skal ytteremballasjen være tydelig merket med varens tekniske betegnelse og eventuelt handelsnavn, samt fareseddel. Varens faregruppe og forenlighetsgruppe skal fremgå av fareseddelen i henhold til ADR kapittel 5.2.2.2.

Merking som kreves i ADR eller RID på eksplosivemballasje, eksplosive gjenstander, eller deres håndteringsinnretninger skal være på norsk.

For eksplosiv vare som kun transporteres i Norge er det tilstrekkelig at merkingen i henhold til ADR kapittel 5.2.1 er på norsk.

§ 6-2. Unntak fra del 4 i ADR om emballasje

Transport av pyroteknisk nødutstyr og kollisjonsputeladninger, kollisjonsputeenheter eller beltestrammere til destruksjon kan gjennomføres i ytteremballasje bestående av UN-godkjente plastfat med avtakbart lokk (1H2) kan gjennomføres under forutsetning av at hver gjenstand:

- a) betraktes som tilhørende klassifiseringskode 1.3G,

b) er emballert i inneremballasje av plast.

Hulrom i fat skal være fylt opp med egnet fyllmateriale for å hindre bevegelse under transporten.

§ 6-3. Samemballering

Ved transport av tennmidler og andre eksplosiver som er unntatt fra ADR og RID i henhold til 1.1.3 skal godset ikke samemballeres med hverandre eller med annet farlig gods.

§ 6-4. Samlasting

På kjøretøy hvor det ikke transporteres mer enn 50 kg sprengstoff eller krutt kan det i tillegg transporteres inntil 100 stk. fenghetter eller elektriske tennere.

For transport på anleggsområder kan inntil 1500 kg netto eksplosiv innhold sprengstoff (N.E.I.) av farekode 1.1 D og 1000 stk. tennere av farekode 1.1 B, samlastes.

Tennmidler skal plasseres slik at det er minst 1 meters avstand til sprengstoff eller krutt, og slik at de hurtig kan fjernes fra kjøretøyet.

På kjøretøy EX/II hvor det er anordnet særskilte kasser/rom for sprengstoff av farekode 1.1 D og tennmidler av farekode 1.1 B, atskilt på en slik måte at de to kategoriene av eksplosiv vare ikke kan komme nærmere hverandre enn 1 meter, kan det samtidig transporteres inntil 500 kg (N.E.I.) sprengstoff av farekode 1.1 D og inntil 1000 stk. tennere av farekode 1.1 B.

§ 6-5. Lossing og avhenting

Dersom eksplosiv vare på laste-/losse plass ikke blir oppbevart i henhold til reglene for oppbevaring i kapittel 7 i eksplosivforskriften,¹ skal mottaker uten unødig opphold og senest innen to timer etter at godset er ankommet laste-/losse plass ha igangsatt lossing eller avhenting av godset.

Eksplosiv vare kan lastes og losses på offentlig sted når dette er et brukersted eller et sted som har tillatelse til oppbevaring av eksplosiv vare.

Omlasting av eksplosive varer og gjenstander etter pålegg fra kontrollmyndigheten kan skje på offentlig sted. Omlasting skal foregå på betryggende måte, og i henhold til de retningslinjer som blir gitt av kontrollmyndigheten.

¹ Forskrift 26. juni 2002 nr. 922 om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff (eksplosivforskriften).

§ 6-6. Eksplosivkjøretøy på verksted

Kjøretøy med stoffer eller gjenstander av klasse 1 skal ikke tas inn på verksted før godset er losset. Skal det i verkstedet utføres arbeid som krever bruk av åpen ild, varme eller gnistskapende verktøy, skal transportenheten også være rengjort for eksplosiver.

§ 6-7. Tilsyn med kjøretøy

Kjøretøy, traktorer og traktortilhengere som er lastet med mer enn 5 kg netto eksplosiv vare skal alltid være under tilsyn.

§ 6-8. Største tillatte mengde på EX/II transportenhet

På transportenhet EX/II kan det transporteres de mengder som er oppført i tabellen i ADR 7.5.5.2.1 for transportenhet EX/III.

§ 6-9. Transport av håndvåpenammunisjon ved flytting

I forbindelse med flytting av personlige eiendeler foretatt av flyttebyrå kan det transporteres inntil 10.000 håndvåpenpatroner i farekode 1.4 S uten at bestemmelsene i ADR kommer til anvendelse. Patronene skal være emballert i originalemballasje og emballasjen skal være merket med fareseddel nr. 1.4.

Kapittel 7 - Krav om sikkerhetsrådgiver

§ 7-1. Virksomheter som skal ha sikkerhetsrådgiver

Virksomheter som kommer i befatning med transport av farlig gods skal utpeke

sikkerhetsrådgiver med gyldig kompetansebevis.

Virksomheter som kun utøver følgende aktiviteter er unntatt fra plikten til å utpeke sikkerhetsrådgiver:

- a) Transport av farlig gods når mengden pr. transportenhet/jernbanevogn ikke overstiger de mengder som er angitt i ADR/RID 1.1.3, 2.2.7.1.2, 3.3 og 3.4.
- b) Transport av farlig gods bestemt for eller tilhørende Forsvaret når transporten er underlagt militær kommando.
- c) Transport av farlig avfall inntil 500 kg netto farlig gods. Jf. § 3-3 første ledd.
- d) Transport av farlig avfall definert som farlig gods tilhørende transportkategori 3 og 4 (ADR/RID 3.2 tabell A, kolonne 15) under forutsetninger av at virksomhetens hoved- eller sekundærvirksomhet ikke er transport, lasting eller lossing av farlig gods, og transporten kun skjer sporadisk.

Virksomheter skal informere DSB om hvem de har utpekt til sikkerhetsrådgiver.

§ 7-2. Eksamen og eksamensadministrator

DSB utpeker administrator av eksamen for sikkerhetsrådgiver. Eksamen skal være i samsvar med læreplan og eksamensreglement utgitt av eksamensadministrator. Eksamensadministrator bestemmer når og hvor eksamen avholdes.

§ 7-3. Godkjenning av kursarrangør

Kursarrangør skal godkjennes av eksamensadministrator. Godkjenningen må fornyes hvert tredje år.

DSB kan gi kursarrangør pålegg som anses nødvendig for at opplæring skjer i samsvar med læreplanen. Ved vesentlig mangelfull opplæring kan DSB tilbakekalle kursarrangørs godkjenning. Det samme gjelder hvis påpekte mangler ved opplæringen ikke blir rettet.

§ 7-4. Kompetansebevis for sikkerhetsrådgiver

Kompetansebevis utstedes av eksamensadministrator til kandidater som har bestått eksamen i henhold til forskriften.

Beviset skal angi transportformen og de typer farlig gods kandidaten har tatt eksamen for.

Kapittel 8 - ADR-kompetansebevis

§ 8-1. Krav om ADR-kompetansebevis

Fører av kjøretøy som transporterer farlig gods skal ha ADR-kompetansebevis når dette kreves i ADR. Krav til kompetansebevis gjelder ikke ved kjøring av kjøretøy med tom ikke rengjort tank i forbindelse med reparasjoner og verkstedskontroll. Kompetansebevis kreves ikke for tjenestemenn fra Statens vegvesen i tilknytning til kontroll.

§ 8-2. Opplæring av førere som skal erverve ADR-kompetansebevis

Den som vil erverve ADR-kompetansebevis må gjennomføre et grunnkurs hos godkjent kursarrangør. Den som vil transportere farlig gods i tank, eksplosivt eller radioaktivt materiale må i tillegg gjennomføre et spesialiseringskurs. Læreplanene fastsettes av DSB med utgangspunkt i ADR 8.2.

I tillegg til det fastsatte minimum antall timer, skal det ved grunnkurs og spesialiseringskurs tank, legges til nødvendig antall timer for gjennomføring av praktiske øvelser i brannvern, førstehjelp og opptreden ved uhell. Elev som kan fremlegge dokumentasjon på å ha gjennomgått annen tilsvarende opplæring i løpet av det siste året kan fritas fra undervisning i brannvern, førstehjelp og opptreden ved uhell.

All opplæring skal dokumenteres.

Ved ikrafttreden av nye bestemmelser skal opplæring foregå i henhold til disse.

§ 8-3. Prøve for erverv av ADR-kompetansebevis

Søknad om prøve for erverv av ADR-kompetansebevis skrives på fastsatt skjema som sendes/leveres eksamensadministrator utpekt av DSB.

Prøve etter gjennomført grunn- og spesialiseringskurs skal avholdes av eksamensadministrator. Prøven vurderes som bestått dersom 80% av svaralternativene til prøven er riktig besvart.

Kandidat som ikke kan fremvise gyldig legitimasjon skal avvises fra å avlegge prøve.

Prøven må kunne gjennomføres på norsk. Prøven skal som regel være skriftlig. Eksamensadministrator kan etter dokumentert søknad gi tillatelse til at tilsvarende prøve avlegges som en kombinasjon av skriftlig og muntlig prøve.

Kandidaten skal gis beskjed om resultatet av prøven umiddelbart etter at den er avsluttet. Dersom prøven vurderes til ikke bestått, skal kandidaten etter ønske få tilbakemelding der det framgår hvilke tema som er besvart galt. De skjønsmessige sider ved prøven kan ikke påklages.

Den som ikke består prøve innen 1 år etter fullført førstegangsoplæring mister retten til å avlegge prøve. For å kunne avlegge prøve må opplæring gjennomføres på nytt.

Prøve etter siste ADR-bestemmelser kan kun avlegges i inntil 2 måneder etter at nye ADR-bestemmelser har trådt i kraft.

§ 8-4. Utstedelse av ADR-kompetansebevis

ADR-kompetansebevis utstedes av eksamensadministrator etter bestått prøve.

Kompetansebeviset er gyldig i 5 år regnet fra dato for utstedelse. I tilfeller hvor det er mer enn 1 år mellom dato for bestått prøve og utstedelse av kompetansebevis, regnes gyldighetstiden fra dato for bestått prøve. Gyldighetsperioden skal følge dato for utstedt kompetansebevis etter grunnkurset.

Kompetansebeviset fornyes når oppfriskningskurs er gjennomført og prøven bestått.

Dersom det kan dokumenteres bedriftsintern opplæring for transport av eksplosiver fra den som produserer slike varer for salg, eller sprengningssertifikat klasse A eller B, kan person etter første gangs grunnkurs og bestått prøve få utstedt ADR-kompetansebevis til også å gjelde for transport av farlig gods klasse 1 uten spesialiseringskurs og prøve. Tilsvarende kan person med bevis for godkjent kurs i strålevern ved industriell radiografi få utstedt kompetansebevis for transport av farlig gods klasse 7 uten spesialiseringskurs og prøve.

ADR-instruktør kan få utstedt ADR-kompetansebevis med tilsvarende innhold som det undervisningsretten gjelder for. Gyldighetsperioden skal følge dato for undervisningsretten.

Dersom kompetansebeviset ødelegges, mistes eller går tapt på annen måte, kan nytt bevis utstedes av eksamensadministrator.

Gyldig ADR-kompetansebevis utstedt av annen EØS-stat kan uten ny opplæring eller prøve byttes til kompetansebevis etter § 8-4 for transport i tank eller ikke i tank av de klasser som fastsatt i det beviset som byttes inn. Gyldighetsdato regnes fra tidspunkt for utstedelsesdato på det beviset som byttes inn. Gyldig ADR-kompetansebevis utstedt av stat utenfor EØS-området kan etter bestått prøve byttes på tilsvarende måte.

§ 8-5. Godkjenning av og krav til kursarrangør

Kursarrangør skal være godkjent av DSB. Søknad om godkjenning som kursarrangør sendes DSB minst 3 uker før kursstart ved første gangs gjennomføring av kurs.

Kursarrangør skal nytte undervisningspersonell som tilfredsstillt kravene i § 8-6. Undervisning i brannvern, førstehjelp og opptreden ved uhell kan gis av redningspersonell selv om vedkommende ikke har undervisningsrett som ADR-instruktør.

Kursarrangør skal melde fra om kursstart til DSB minst 1 uke før kurs starter.

Kursarrangør må disponere lokaler og materiell som er nødvendig for å kunne gjennomføre kurset og følge læreplanen, samt for å kunne utstede attest for gjennomført opplæring.

Kursarrangør skal føre elevfortegnelse som viser elevens navn, adresse, fødselsnummer, type

opplæring og tidspunkt for opplæringen. Elevfortegnelsen skal oppbevares i minst 5 år.

Ved opphør eller flytting skal skriftlig melding straks gis til DSB.

DSB kan gi kursarrangør pålegg som anses nødvendig for at opplæring skjer i samsvar med forskriften og læreplanen. Ved vesentlig brudd på forskriften eller ved vesentlig mangelfull opplæring, kan DSB tilbakekalle kursarrangørs godkjenning. Det samme gjelder hvis kursarrangør tross skriftlig advarsel eller pålegg har satt seg ut over forskriften, eller hvis påpekte mangler ved opplæringen ikke blir rettet.

§ 8-6. Krav til instruktør

Den som skal undervise ved opplæring etter § 8-2, må i forhold til de kurs som det skal undervises i, ha gjennomført kurs for instruktører og ha bestått tilhørende prøve ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, avdeling for trafikklærerutdanning, eller ha tilegnet seg tilsvarende kvalifikasjoner i annen EØS-stat gjennom utdanning eller yrkeserfaring som etter direktiv 2005/36/EF med senere endringer gir yrkeskompetanse som ADR-instruktør i Norge. Undervisningsrett som ADR-instruktør på bakgrunn av utdanning og praksis fra utlandet gis av DSB.

Undervisningsretten gjelder i 5 år regnet fra dato for utstedelse av kursbevis fra Høgskolen i Nord-Trøndelag, avdeling for trafikklærerutdanning, dato for tidligere oppdateringsprøve eller dato for godkjenning gitt av Vegdirektoratet eller DSB.

Undervisningsretten skal følge dato for undervisningsretten for grunnkurset. For å opprettholde undervisningsretten eller erverv av tidligere undervisningsrett må oppdateringsprøve være bestått.

Undervisningsretten kan trekkes tilbake dersom særlige grunner foreligger.

Kapittel 9 - Spesielle bestemmelser for Forsvaret

§ 9-1. Føreropplæring for personer i Forsvaret

Kravet til ADR-kompetansebevis gjelder ikke for militært personell som transporterer drivstoff tilhørende klasse 3 i Norge når transporten er underlagt militær kommando, dersom føreren har gjennomgått tilsvarende militær opplæring og prøve som er godkjent av forsvaret.

§ 9-2. Årlig ADR-godkjenning av Forsvarets kjøretøy

Spesielt opplærte ansatte i Forsvaret kan, etter søknad fra Forsvarets logistikkorganisasjon, gis godkjenning av DSB til å utføre årlig ADR-kontroll av militært kjøretøy som er beregnet for transport av farlig gods i containere eller tankcontainere, samt å fornye ADR godkjenningsattestene til disse i henhold til ADR 9.1.2.

§ 9-3. Reserve drivstoffbeholdere på Forsvarets kjøretøy

På Forsvarets kjøretøy kan UN 1202 dieselolje, UN 1203 bensin, UN 1223 parafin og UN 1863 jetdrivstoff - fly, transporteres i reserve plast- eller metallbeholder som er i betryggende stand.

Kapittel 10 - Overgangsbestemmelser

§ 10-1. Generelle overgangsbestemmelser

Overgangsbestemmelsene i dette kapitlet gjelder for:

- a) kjøretøy som hadde gyldig nasjonal godkjenningsattest i 2005
- b) tanker som var en del av et tankkjøretøy som hadde gyldig nasjonal godkjenningsattest i 2005
- c) gassbeholdere som ble produsert i henhold til nasjonale bestemmelser som gjaldt før ADR ble gjort gjeldende for gassbeholdere i Norge.

§ 10-2. Overgangsbestemmelse for tankkjøretøyer

Tankkjøretøyer som ble bygget og godkjent før 1. januar 1991 i henhold til tidligere kapittel 10 i forskrifter 6. desember 1974 nr. 3 om brannfarlige varer samt forskrift 26. september 1975 nr. 3446 for tankbiler som transporterer brannfarlig vare tillates benyttet inntil 31. desember 2010 for

innenlands transport av de varer tankkjøretøyet har vært godkjent for, forutsatt at:

- a) tankkjøretøyet er bygget og godkjent før 1. januar 1991,
- b) de tekniske krav for tanker og tankkjøretøyer som har ligget til grunn for godkjenningene, fortsatt er tilfredstilt,
- c) inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

Tank som ble bygget og godkjent før 1. januar 1991 i henhold til tidligere kapittel 10 i forskrifter 6. desember 1974 nr. 3 om brannfarlige varer samt forskrift 26. september 1975 nr. 3446 for tankbiler som transporterer brannfarlig varer, tillates benyttet inntil 31. desember 2010 for innenlands transport av de varer tanken har vært godkjent for, forutsatt at:

- a) tanken er bygget og godkjent før 1. januar 1991,
- b) de tekniske krav for tanker som har ligget til grunn for godkjenningen, fortsatt er tilfredstilt,
- c) kjøretøyet som bærer tanken tilfredsstiller de tekniske krav i ADR,
- d) inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

Tank som ble bygget og godkjent før 1. januar 1991 godkjent for transport av brannfarlig væske i henhold til tidligere kapittel 10 i forskrifter 6. desember 1974 nr. 3 om brannfarlige varer samt forskrift 26. september 1975 nr. 3446 for tankbiler som transporterer brannfarlig varer som ikke tilfredsstiller kravene til beregningstrykk i ADR, får etter 1. januar 1997, men bare frem til 31. desember 2010, benyttes til transport av stoffer nevnt i ADR 1999 margnr. 211.310 (d).

Tankkjøretøyer for transport av UN 1202 diesel, UN 1202 fyringsolje, UN 1202 fyringsolje lett, UN 1202 gassolje eller UN 1223 parafin kan likevel benyttes for innenlands transport frem til og med 31. desember 2019, dersom de tilfredsstiller de opprinnelige krav til sikkerhet samt at inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

§ 10-3. Slamsugere

Slamsugere som ble fremstilt i henhold til nasjonale bestemmelser frem til 1. juli 2001 kan benyttes inntil videre dersom de tilfredsstiller de opprinnelige krav til sikkerhet samt at inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

§ 10-4. Ammoniakk tanker på traktorer eller traktortilhengere

Tankene skal oppfylle alle krav i ADR 2005 del 6.8 eller senere utgaver inkludert kravene til periodisk kontroll. Det skal ved kontroller i henhold til ADR 6.8.2.4.2 alltid foretas magnetpulverprøving for å avdekke overflatesprekker. Traktorene og tilhengerne skal ha gyldig nasjonal godkjenningssattest.

§ 10-5. Gassbeholdere

Gassbeholdere som ble fremstilt i henhold til nasjonale bestemmelser som gjaldt før ADR ble gjort gjeldende i Norge for gassbeholdere, kan benyttes inntil videre dersom de tilfredsstiller de opprinnelige krav til sikkerhet samt at inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

§ 10-6. Eksplosivkjøretøyer

Kjøretøy som er godkjent før 1. januar 1999 i henhold til de nasjonale tilpasningene av ADR som var gjeldende da, kan fortsatt benyttes under forutsetning av at den fastsatte periodiske kontrollen blir foretatt.

Kapittel 11 - Avsluttende bestemmelser

§ 11-1. Tilsyns- og kontrollmyndighet

DSB fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskriften blir overholdt. Ved utøvelse av tilsynet gjelder bestemmelsene i brann- og eksplosjonsvernloven § 33 - § 36 på tilsvarende måte.

Statens strålevern er vedkommende fagmyndighet for klasse 7, radioaktive stoffer.

DSB skal sørge for at kontroller av farlig gods på veg i henhold til direktiv 95/50/EF (kontrolldirektivet) med senere endringer blir gjennomført som bestemt i direktivet, samt ivareta Norges forpliktelser i henhold til direktivet.

DSB, Statens vegvesen, politi og tollvesen kan kontrollere transport av farlig gods på veg.

DSB, politi og tollvesen kan kontrollere transport av farlig gods på jernbane.

DSB kan hos foretak kontrollere forhold med direkte tilknytning til landtransport av farlig gods. Statens vegvesen og politiet kan hos foretak kontrollere farlig gods kjøretøy.

DSB kan benytte anerkjente kontrollorganer og annen sakkyndig bistand i forbindelse med kontrollvirksomheten.

Kontrollmyndighetene kan kreve fremlagt de dokumenter som skal følge med ved en landtransport av farlig gods, samt kreve innsyn i lasten og rekvirere prøver for nærmere undersøkelser.

Kontrollmyndighetene kan forby videre landtransport dersom det foreligger overtredelse av denne forskrift, samt på stedet trekke tilbake en godkjenningssattest for et norskregistrert kjøretøy/jernbanevogn dersom det/den er i en slik forfatning at fortsatt bruk er uforsvarlig.

Kontrollmyndighetene skal gi fører av kjøretøy et dokument som viser resultatet av kontrollen. Dette dokumentet skal senere kunne fremvises på anmodning fra kontrollmyndighetene.

Kontroll av kjøretøy skal gjennomføres i henhold til harmonisert sjekkliste i direktiv 95/50/EF, med senere endringer.

§ 11-2. Gebyr

Eksamensadministrator for sikkerhetsrådgivereksamen kan kreve gebyr til dekning av utgifter i forbindelse med gjennomføring av eksamen. Videre kan det kreves gebyr til dekning av utgifter i forbindelse med godkjenning og fornying av kursarrangørbevis, samt for utgifter til utstedelse av bevis.

Eksamensadministrator for ADR-kompetansebevis kan kreve gebyr for gjennomføring av eksamen, ikke oppmøte til eksamen og utstedelse av ADR-kompetansebevis.

§ 11-3. Klage

Vedtatt fattet av DSB kan påklages til Justis- og politidepartementet.

Vedtatt i henhold til denne forskrift og ADR/RID truffet av eksamensadministrator, Statens vegvesen, politi, tollvesen eller andre som måtte være tillagt konkrete kontrollopgaver kan påklages til DSB.

Klagen fremsettes overfor den myndighet eller kontrollorgan som har truffet vedtaket.

§ 11-4. Reaksjonsmidler

Ved overtredelse av denne forskriftens bestemmelser eller vedtak fattet i medhold av den, gjelder bestemmelsene i brann- og eksplosjonsvernloven § 37 - § 40 samt § 42 tilsvarende.

§ 11-5. Fravik

DSB kan fravike bestemmelsene i forskriften når særlige grunner foreligger og det ikke strider mot internasjonale avtaler som Norge har inngått. Det kan settes særskilte betingelser for slike fravik.

§ 11-6. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. november 2002 nr. 1264 om transport av farlig gods på veg og jernbane.